

arte clarissimos numeras, vestigiis insistentes, ad tantum scientiæ Medicæ fastigium enitaris, quo illam, quam Respublica, præsertim Medica Istorum morte fecit, jacturam ex voto resarcias. Præprimis verò **MAGNIFICO DOMINO PARENTI**, Patrono nostro Magno, de egregio Filiorum pari, qui certamini Academico certatim sese accingunt, animitus gratulamur.

CAPUT I.

De Vasis Lacteis in genere

&

*Ductu Thoracico in Animalibus
Brutis.*

§. I.

ANtequam ad accuratiorem encheiriseos nostræ deductionem descendamus, nonnulla de Vasis Lacteis in genere prælibabimus. Et quod ad illa mensentarii attinet, Erasistratum jam olim in hædis nuper lactentibus eadem vidisse quidem, sed non agnovisse, nonnulla, obscura licet, apud Galenum vestigiaprehendimus, quippe qui *l. 7. Admin. Anat.*
6, ult.

c. ult. recenset hujus Anatomici experimentum, quo
 probatum ivit, arteriis nonnisi aërem inexistere; Ipsi
 enim, simulac mesenterium denudatum fuerit, arte-
 rias aëri similes, postea lacte repletas apparuisse. Per
 quæ vasa nihil præter lactea mesenterii intelligi debe-
 re verosimile est. Quæ deinde *Cass. Asellius Anatomicus*
Ticinensis Anno 1622. primus apertè ostendit, post-
 quam fortuito quodam casu in ea inciderat. *Idem*
namq. Anatomicis non raro contingit, quod naucleris, (ut
 simili Joh. van Horne utar) *hi sæpius, aliò dum tendunt*
in Insulas novas incidunt, procellis vel aquarum vortici-
bus eò delati. illis plurima sese offerunt præter spem, præ-
terque expectationem, haud inferiora iis; quibus in vestigi-
gandis operam impendebant. Dum enim, uti ipse fatetur
Diß. de Ven. lact. c. 9. in demonstratione nervi recur-
 rentis, & observando diaphragmatis motu occupatus
 erat, en! plurimi repente, iique tenuissimi candidi-
 simique ceu funiculi per mesenterium dispersi in con-
 spectum ipsi veniunt: quæ rei novitate uti hic percipi-
 tus fuit, ita non immeritò multi mirantur, quod
 tamdiu latuerint. *Quis enim* (verba sunt Adr. Auzor-
 Ep. ad Pecquet.) *saturò animali, quorum infinita mor-
 tradiderunt, ventrem aperire poterat absq. eorum obser-*
vatione? Sed inventum hoc postea nonnisi reperiti-
 sectionibus & morte infinitorum animalium confir-
 mandum & perficiendum erat. Cumque ulterius
 autopsia evinceret, nova hæc vasa neque arterias, ut
 Erasistratus sibi persuaserat, neque nervos, uti quo-
 dem Asellio primo aspectu videbatur, neque etiam ve-
 nas mesariacas esse, neque alia jam cognita, sed pecu-
 liaria & sui generis vasa; hinc obliquoris, quem ve-
 hunc

hant, tam colorem, quam alias qualitates, quas cum lacte communes habet, venarum lactearum nomen illis imposuit primus earum Inventor: (quamvis, ut hoc obiter notemus, nonnulli primam inventionis gloriam Ipsi dubiam reddant, quibus nimirum à fide dignis &, ni fallor, oculatis testibus relatum est, cum prima hujus novitatis rudimenta ab aliis arripuisse.) Hæc deinde ab omnibus Curiosis in tot numero animalibus repertæ & demonstratæ fuerunt, ut non facile credam, illarum existentiam in dubium vocari posse, nisi forsitan ab illis, qui cœcutire quam videre malunt: adeò ut proximè elapsum seculum in hoc saltem cum illo comparari possit,

*Flumina quo lactis, quo flumina nectaris
ibant.*

ut illud *Ovidij de aureo seculo* huc traham.

Siquidem in quolibet cane aut alio animali benè pasto quarta circiter post assumtum cibum hora, quâ chyli distributio fieri solet, aperto abdomine & diducto paululum mesenterio oculis sese sistunt. Non alio quippe tempore, quam quo chylo turgent hæ venæ, apparent, quo ulterius pergente, brevi rursus disparent. Observantur autem, non docente tantum *Asellio l.c. c. 19.* sed confirmante etiam autopsia, ab intestinis suam originem trahere, & partim seorsim à reliquis vasis, partim unà cum illis, modò recto ductu, modò obliquo eadem transcendentibus & veluti decussatim decurrere, & per plures glandulas, circa vasorum divaricationes potissimum sitas ad mesenterii maximam, quæ *Asellio pancreas* dicitur, pergere,

numero infinitæ, magis minusve exiles, & tenui substantia, valvulisque geniculatim intercisis præditæ, uti id ligaturæ declarant, de quibus *vid. Drelinc. Exper. Anat. Canic. XII. §. 9.* Et hæc sunt vasa mesenterii lactea primi generis. Quæ vero secundi generis dicuntur, in eadem glandula maxima radices suæ agunt, & in truncos majores & capaciores excresecunt, rectaque ad chyli receptaculum pergunt, contentum suum nectar eidem infundunt.

§. II.

Possent autem objici, concesso quidem, quod in animalibus brutis dentur hæc venæ, in homine tamen incertam admodum esse earum existentiam. Quamvis inficiari non velimus, rariorem hujus rei existentiam in humanis corporibus fieri posse, non desunt tamen, quibus etiam in his illas intueri datum est. Sic Tulpium in cadavere strangulati quinto post mortem die Amstelædami, Veslingium Patavii, Folium Venetiis, Gassendum unâ cum illustri Peireskio in Gallia, Highmorum Oxoniæ raro admodum spectaculo eadem vidisse *Pecquet. Exp. Anat. c. 6. Th. Barthol. Epist. Cent. I. & Anat. lib. de ven. App. 1. Gassend. Animadv. in Laërt. Diog. Laërt. de vit. Epic. Append. Nutrit. anim. annotaverunt: cui ultimo Hafniæ quoque licuit esse tam feliciter idem etiam de Molinetto affirmat Joh. Rhodius *Man. Anat. Obs. 31.* Quamvis autem supra laudatus Acellius hæc vasa tanquam peculiariora agnoverit, utpote quæ portionem alimentorum laudabiliorem in ventriculo elaboratam & ab inutili sequestratam ad sanguificationem organon deberent, tamen in eorum origine, progressu & insertione determinanda non æquè felix existit*

titit, sed potius dubius admodum hæsit; unde *Diss. de ven. lact. c. 16.* asserit, se nihil de origine, quod firmiter adhuc dicat, habere, nisi illud generatim, ibi necessario esse hoc originis principium, ubi truncus sit. Porro eorum insertionem in intestinis collocat; & quod illorum progressum spectat, in eo erravit, & cum illo infiniti alii, quod Veterum præjudicio, ac si hepar sanguificet, occæcatus sibi persuasum habuerit, chylum ad hepar immediatè ferri, vel per ductum cholidochum, vel per venas mesaraicas, vel etiam per vasa lymphatica. Itaque à lacteis mesenterii ad vasa lymphatica hepatis delapsus est, quæ quidem quoad structuram ab illis vix differunt, quoad usum verò multum discrepant, quippe quæ nunquam chylum, sed semper lympham vehere, eandemque non ab intestinis per Asellii pancreas ad hepar, sed contrariam potius viâ ab hoc ad chyli cisternam derivare videntur. Hinc de hoc chyli cursu certò persuasus, quoniam in viâ aqua Ei, seu potius chylus hæsit, in alios ductus chyliferos ulterius non inquisivit.

§. III.

Ubi itaque desit Asellius, alii inceperunt, supplendo id, quod ejus inventioni deerat, liquorem hunc lacteum ulterius promovendo & vasa lactea secundæ & tertiæ generis ostendendo. Triginta nimirum, & quod excurrit, annis post Joh. Pecquetus Dieffenus, & Joh. van Horne, Anatomicus Leydenfis, cisternam seu receptaculum chyli una cum ductu thoracico nemini antea visum inaudita & supra ætatem fidelitate omnium oculis primi exposuerunt. Quo fa-

to, ipsi nesciunt. Ille namque *Exper. Anat. c. 2.* ingenue fateri non erubescit: *Hoc inventum munus esse fortuna cum inscio ludentis, & Providentia, quæ DEUS est, imprudenti revelantis beneficium eximium.* Hic verò, simili à naucleris, aliò dum tendunt, novas in insulas incidentibus desumpto & supra allegato, idem satis declarat. Miraculo proximum est, rem tam manifestam post tot vivorum animalium sectiones tot seculorum, tot lynceos Anatomicorum oculos effugere potuisse! Dum autem hæc dicimus, nemo nos latere existimet, fuisse etiam è veneranda antiquitate, qui hunc ductum veluti per nebulam viderint, inter quos *Barth. Eustachius* aliis palmam facile præripit, qui *l. de vena sine pari anno 1564. edito antigr. 13.* eundem in equo satis accuratè describit, cujus verba cum nobis notatu dignissima videantur, huc transcribere non dubitamus: *Ad hanc, inquit Ille, natura providentiam quandam equorum venam aliàs pertinere credidi; quæ, quum artificij & admirationis plena sit, nec delectatione ac fructu careat, quamvis minimè sit ad thoracem alendum instituta, opera pretium est, ut exponatur.* Itaq; in illis animantibus ab hoc ipso insigni trunco sinistro jugulis, qua posterior sedes radicis vena interna jugularis spectat, magna quedam propago germinat; qua, præterquam quod in ejus origine ostiolum semicirculare habet, est etiam alba & aquei humoris plena, nec longe ab ortu in duas partes scinditur, paulo post rursus cœuntes in unam, quæ nullos ramos diffundens, juxta sinistrum vertebrarum latus penetrato septo transverso deorsum ad medium usq; lumborum fertur: quo loco latior effecta, magnamq; arteriam circumplexa, obscurissimum finem, mihiq; adhuc non bene perce-

perceptum obtinet. Haecenus Eustachius. E quibus patet, insignem hunc Anatomicum distinctè quidem observasse hunc ductum, sed ejus originem & usum expiscari non potuisse, ita ut *Isbr. Diemerbræck Anat. l. I. c. II.* recte judicet, *hujus inventi* (quo nobilior aetas nostra non vidit, quodque novi orbis detectioni præferendum existimat Adr. Auzot. Ep. ad Pecquet.) *primam, sed rudiorum delineationem nos debere Eustachio, accuratam verò & perfectam cognitionem & demonstrationem Joh. van Horne & Joh. Pecqueti.* Sic jam ante hos, Anno nempe 1649. Veslingium rescripsisse, se hujusmodi ductum pollicis crassitie in lumbis vidisse, chylum ad cordis thymum derivantem, testis est *Cl. Hoffmann. Epist. 84. Cent. II. ad Barth.*

§. IV.

Ut verò propius ad ejus descriptionem accedamus, vasorum lacteorum tertii generis pars inferior & capacior, Sacculus lacteus, Ampulla, Penu, Cisterna, communiter Receptaculum Chyli, à liquore, quem continet, & Receptaculum Pecqueti. ab Inventore suo dicitur, superior verò & angustior, atque secundum spinæ longitudinem ascendens canalis Ductus Thoracicus, quia maxima ex parte in thorace situs est, tum etiam Chylifer seu Chyliferus, etiam à liquore, cui vehendo dicatus est; (cujus nominis rationem *Joh. van Horne in Diss. de duct. chylif.* reddit) à Bartholino Lactea Thoracica, à Lud. Billio denique Ductus Rorifer appellatur, sed minus rectè; posito namque illum vasorum lacteorum albo adscribi debere, (de quo *infra* agetur) tamen rorem seu lympham vehere, primarius

marius ipsius usus non est. Incumbit autem hoc receptaculum, prout in canibus reperire est, annotante *Pecqueto Exp. Anat. c. 1. & Drelinc. l. c. Canic. XI.* lumborum vertebri, inter duos diaphragmatis tendines, & aliquo modo musculos lumbares, prope centrum mesenterii, sub arteria cœliaca & emulgentibus, ut plurimum immediatè sub rene sinistro, sæpe etiam ab ipsius latere inter aortam & capsulas atrabiliarias, plerumque tamen ad latus sinistrum inclinat. Fundus ejus multum ad inferiora exporrigitur, & multo magis quam in homine, conus verò penetrato diaphragmate in thoracem assurgit, inque canalem longum efformatur, qui circa originem suam crassior in decursu magis magisque gracilescit, &, si unicus est & simplex (nam interdum etiam duplex reperitur) à latere sinistro individuus arteriæ magnæ comes existit, cujus furculi, ut & illi venæ azygos, intercostales dicti, certis in distantiis eundem supergrediuntur. Sub pleura itaque & œsophago ad superiora delatus, circa quintam & sextam thoracis vertebriam ad lævam magis deflectit, & è thorace egressus obliquo ductu ad venam axillarem sinistram, quam in homine subclaviam merito dixeris, pergit, cui in canibus ordinariè simplici ramo, in homine verò duos in furculos divisus inferitur. Raris namque annumerat *Cl. Bartholinus Laet. Thor. c. 12.* quod duplicem in cane foemina insertionemprehenderit, Quam insertionem aliàs quidem in axillarem, aliàs demum in jugularem externam fieri observavit *Drelinc. l. c. Canic. XV. §. 12.* Interim tamen constans experientia confirmat, hanc insertionem, quam vulgò promiscuè in subclavia statuunt, ordi-

ordinariè reperiri eo in loco, ubi vena axillaris cum jugulari in unam coalescens in homine subclayiam efformat, & immediatè quidem sub valvula, quæ dictæ jugulari adstat, ita ut non rarò dubitandum, utrum ad venam jugularem, an vero ad axillarem pertineat insertio. Ductus capacitas calami scriptorii crassitiem modò æquat, modò etiam superat, qualem annotavit *Henr. à Manichen Epist. 44. Cent. II. ad Barth.* Substantia ejus, inprimis verò receptaculi admodum tenuis est, membrana subtili constans, quæ à scalpelli acie vel levissime tacta faciliè læditur. Ubi chylo turget, candicat & facile conspicitur; pellucet intermedio tempore à lymphâ, quam continet, & agrè discernitur. Postica sui parte spinæ dorsi connectitur, antica œsophago & arteriis, carotidi nempe & axillari, quibus subjacet eo in loco, ubi coeunt, quibus etiam, uti & reliquis partibus vicinis mediantibus fibrillis & membranulis adhæret; quam tamen connexionem in homine accuratius annotabimus.

§. V.

Magnitudinem ejus describit *Th. Barthol. Anat. Libell. 2. de Ven. Append. 2. quod circa receptaculum amplior, in progressu angustior sit, capax tamen pro copia lactearum mesaraicarum, quia celeriori cursu chylus in thoracicas fertur compressione viscerum vicinorum, continuoque vicinæ aortæ pulsu & contractione muscoli psoas: (cui adde illam diaphragmatis ejusque processum ne quidem per momentum cessantem) præterea successiva sit expulsio, sicut per angustum canalem enemata ex ampla vesica injiciuntur. Auget porro capacitatem longitudo,*

tudo, quæ tanta est, quanta universa dorsi regio & par-
lumbaris. Ita ut argumenta Riolani, Deusingii, alio-
 rumque, qui, ut Hepatis thronum jamjam ruentem
 suffulcirent, aliquam chyli portionem ad hoc viscus
 derivarunt, parum roboris habeant, statuentium, nul-
 lam esse inter lacteas mesenterii & ductum thoraci-
 cum proportionem, adeoque hanc viam minus expe-
 ditam videri, quâ omnis materia sanguinis, seu suc-
 cus chylosus in sanguinem mutandus cordi per du-
 ctum thoracicum affundatur; quæ tamen solidè in-
 fringit supra citatus *Th. Barth. Diss. de hep. defunct.* item
in dub. de Lact. nec non *in hep. exauct. de sp. caus.* Quæ
 autem chyli per hæc vasa motus eò promptius conti-
 nuetur, valvulis pari ratione ac illa mesenterii instru-
 cta sunt, quæ, licet tenuissimæ sint & exilissimæ, ta-
 men candicanti huic succo ad superiora tendenti
 transitum facillè præbent, simul etiam obicem ponunt
 ne ille contrario cursu regurgitare queat; id quod
 levi factò experimento demonstratur, ubi scilicet fla-
 tus vel etiam lac beneficio syringis ad superiora facili
 negotio propellitur, contrario autem modo nihil
 omni etiam adhibita vi sine ruptionis periculo eò ad-
 gi potest: uti eadem quoque mediante ligatura &
 vinculo nunc ductui thoracico, nunc vasis mesenterii
 lacteis injecto explorari possunt, quo factò enim hæc
 intumescunt, & istæ tanquam totidem nodi oculis sese
 sistunt. conf. *Drelinc. l. c. Canic. XI. XII. & XIII.* Ubi
 vero venæ axillari inseritur ductus hic chylofer, ostio-
 lum oblongum valvula semilunari, vel, si mavis, me-
 trali tenerrimæ structuræ munitum est.

Fig. IV

Fig. III

Fig. II

Fig. I

§. VI.

Jam quod ad descriptionem æquè ac figuram ductus thoracici, quam *Pecquetus* nobis *Exper. Anat.* exhibet, spectat, illa adeò peculiaris atq; extraordinaria est, ut à nullo Anatomicorum, quantum ego quidem scio, hâc ratione observatus fuerit: nam, præterquam quod infinita fermè vasâ & lactea & lymphatica in receptaculum sese exonerant, ductus non uno tantum vel altero in loco, sed per totam sui longitudinem & decursum bifurcatus visitur, exceptâ parvâ quadam portiunculâ; qui vero canales bini per ramos intermedios pluribus in locis cum se invicem committuntur. Quibus accedit insertio etiam tota quanta extraordinaria, quæ non tantum duplex, in utroque nimirum latere una, sed utraque præterea quatuor surculis conspicua cernitur, uti illud in *Ejus figurâ. lit. D.* videre est; id quod fidem ferè superat; quam equidem huic Anatomico denegare non volumus, memores illius *Th. Bartholini de Lact. Thor. c. 12. Ludit*, inquentis, *sepe natura, & in unico forsân subjecto illi revelavit, quod infinita aliis denegarunt.* Hoc tantum notatu dignum censemus, quod hæc *Pecqueti* observatio regulæ ad instar infervere non possit, quamvis Ipsi forsitan ita videatur. Aliàs non rarò bifidus deprehenditur hic ductus, nonnullis saltem in locis, ita tamen ut divisus mox iterum coalescat in unum, qualem bifurcationem inter quartam & sextam dorsi vertebram *Joh. van Horne & Cl. Hoffmann. Ep. 84. Cent. II. ad Barth.* annotarunt. Qualem etiam *Svammerdam.* molosso exemplum, flatuque distentum inter rariora sua asservat.

Hoc porro peculiare est, quod *Drelin. Exp. Anat. Canic. XIV. §. 6. 7.* scriptum nobis reliquit; dextrum nempe bifurcationis ramum, qui gracilior erat, rursus subdivisum, mox iterum coaluisse.

§. VII.

Quo verò vasa hæc lactea eò evidentius oculis se sistant, & aliis quoque Curiosis demonstrari possint, certa administratione & encheirisi opus est, quam ex parte nos docet sæpe jam laudatus *Th. Bartholinus l. 6. c. 20.* Cadaver nempe sive humanum, sive brutorum quartâ, quintâ, vel etiam septimâ post partum horâ ligatum, & ex parte strangulatum, (quò magis enim vita prolongatur, eò diutius integra persistit tam omnium humorum, quam etiam chyli motus) rudi manu aperito, & dempto cum annexis sterno, valida manu pulmones sinistri lateris cum adhærentibus visceribus in oppositum latus reflectito, ut dorsi abdita in conspectum prodeant. Mox conspicua sub aortam & œsophagum in medio spinæ dorsi, vel circa medium, vasa candida seu ductus sero relucens, scapello à vicinis cautè separato, & vinculo subtili sive sub axillari vena, sive in medio thoracis ligato. Nonnulli alio vinculo reliqua cordis vasa supra infraque ob ruituri sanguinis metum intercipiunt. Postea abdomen diffinde, & visis in mesenterio lacteis tam primi quam secundi generis, observatoque eorum & ad glandulam maximam seu centrum mesenterii, & ad chyli receptaculum decursu, universum mesenterium cum intestinis ad latus revolvito, quo facto ejusdem receptaculi situm, atque cum mesenterio con-

nexio-

nexionem inter musculos lumbares & renes, inque arteriæ coeliacæ & aortæ descendens confinio juxta emulgentes intueberis. Hinc poteris, si voles, intestina à mesenterio auferre, illaque cum ventriculo, hepate, & liene ex abdomine eliminare, non nisi mesenterio cum pancreate & glandula maxima relicto. Quod si verò breviorè viâ, quæ hoc in casu amplectenda quam maximè est, incedere malis, his etiam in corpore relicto, sed ad latus dextrum reclinatis, renem sinistram, sub quo cisterna chyli maximâ sui parte delitescere solet, elevabis & removebis, quo absoluto illa jucundo admodum spectaculo sese conspicendam præbebit. Tum, ut ascendentes furculos lacteos contempleris, diaphragma eo in loco, quo isti idem perreptant, in partes discinde, & à vertebrae sollicitè libera, sicque totum vasis lactei ductum in dorso observabis, tumidiorem circa diaphragmatis regionem; circa quintam circiter dorso vertebrae verò ad sinistram claviculam serpentem, quem superiora versus prosequeris, & à membranis adhærentibus, nec non vasis aliisque partibus vicinis subtili & sollicitâ manu separabis, quâ in re occupato hinc inde varia vascula lymphatica in ductum sese insinuantia, & quem vehunt, liquorem eò deferentia occurrent. Denique remotâ costâ primâ, & si quæ adest, claviculâ sinistram venam axillarem sinistram denudato, jugularemque ejusdem lateris, & vinculo injecto sanguinis à capite & artubus refluxum remorare, sicque hâc ratione insertionem lacteorum thoracicorum facili negotio invenies, quæ manifestius apparebit, ubi illa flatu distenduntur, aut etiam liquore

colorato replentur. Quibus probè visis, aperta axillari venâ & jugulari internâ, abstersoque cruore, vulvam quære & ostiolum, quod pari ratione flatus immisus, aut etiam lac injectum & per illud effluens faciliè manifestabit. Et hæc sunt præcipua, quæ ad hanc administrationem ritè instituendam observari debent; reliqua verò frequens exercitium & usus docebunt.

§. VIII.

Antequam autem ad examen Lacteorum Thoracicorum, prout nimirum illa sese in homine habent, pergamus, nonnulla de Circulo Bilsii rorifero, seu, uti vocat, Labyrintho subjungenda supersunt. Fuit hic *Ludov. de Bils Toparcha in Coppensdamme, Boonem & Prator Territorij Ardenburgici, & Honorarius Lycei Lovaniensis Professor*; cujus ardens in Anatome studium non pauci laudarunt, bonisque omnibus persecuti sunt, aliis è contrario ipsius labores & experimenta traducentibus & negantibus, ne ea ignorasse videantur; qui mos perversus illis familiaris est, quibus Corinthum adire, seu idem, quod alii vident, videre non contingit, quique tali genio præditi sunt, ut nihil rectè dictum aut inventum putent, quod non ab ipsis prius dictum aut inventum sit. Quomocunque autem se res habeat; hoc sanè è variis, quæ nobis reliquit, experimentis & monumentis patet, hunc Virum literis aliàs parum imbutum in indagazione corporum ipso etiam Argo, qui, ut *Plinius* habet in *Aulul. Aet. III. Sc. 6. oculus totus fuit*, oculatiorem penè extitisse, & nonnulla, quæ alii visu assequi non poterant, observasse. Ille ipse peculiarem quem

quendam circulum roriferum ductui thoracico continuum & ad eum pertinentem in *Inventis suis Anatomicis & Diss. Epistol.* describit. Postquam enim ductus ordinarii decursum explicuerat, pergit: *eum* (scil. ductum) *supra venam cavam, in quam se aperit, circa venæ axillaris & jugularium origines instar labyrinthi contorqueri, atq. illud tortuosum receptaculum efficere, ac protrusis ad colli glandulas duobus tubulis demum in glandulas salivales, lacrymales, & pituitarias influere ac terminari.* Et quo ille facilius percipi queat, ejus situm & connexionem cum aliis partibus, qualem in molosso vidit, expressa figura oculis subjicit. Hunc vero in corpore non dari, sed esse ens quoddam imaginarium, naturæ ignotum, & ab autopsia alienum, alii clamitant. Sed si dicendum quod res est, inficiari equidem non volumus, maximam plus unâ vice injuriam Bilsio à multis factam fuisse; interim tamen dissimulare etiam non possumus, magnum hunc Anatomicum, (uti *Regn. de Graaf. tr. de org. vir. gen. p. 48.* cum salutatur) hac in re lapsum esse, & hunc labyrinthum ipsum autorem suum seduxisse, è quo sese extricare vix poterit. Non ineptè quidem hæc pars ab ipso receptaculum nuncupata est, quia insignis humoris copia in eadem cumulatur; neque etiam malè circulus rorifer, utpote in quo ros animalis seu lymphæ circulatur. Sed in hoc præcipuè alios Anatomicos, imò ipsam autopsiam contrariam habet, quod crediderit, ipsum ductum malè chyliiferum vocari, eam ob causam, quia nonnisi lympham ex ipsius mente in singulas corporis partes devehit: quod etiam voluerit, eum rectà ad labyrinthum, imò magis ad superiora pergere, hincque etiam

nullam insertionem in venam axillarem aut jugula-
 rem in figurâ expresserit. Accedit, quod supra jugulum
 collocaverit hunc circulum, ita ut nihil aliud esse vi-
 deatur præter propagines lymphaticorum jugularium
 ad axillares è superioribus glandulis descendentes,
 in quibus natura pro subjectorum varietate mirificè
 ludit; uti hæc omnia tam è figura in *Invent. Anat.*
 p. 7. quam ejus expositione patent: cujus tamen erro-
 res ulterius ostendit *J. H. Paulli Anat. Bilf. An. c. 6.* alia-
 que apposita tabellâ illi opposita Bilfii opinionem im-
 probat. Eundem in labyrinthum incidisse nobis vi-
 detur *Nic. Stenonis, qui Epist. 57. Cent. III. ad Barth.* me-
 morat, se vidisse thoracicum ductum descendentem à
 colli glandulis lymphatico continuum esse, (stilum
 enim illi immissum ad medium ferè hujus ascendente
 valvulâ ulteriorem progressum impediente) nec in
 axillarem sese immediate exonerare, sed in utriusque
 ductus concursu (quo etiam plura alia confluunt)
 alium formari canaliculum, qui in gyrum sinuatus cir-
 ca axillaris & jugularis confinium se in sanguinem
 exonerârit. Quod si verò *Nob. Bilfius* talem nobis
 circulum infra venam axillarem situm, & hoc in loco
 ductui thoracico continuum exhibere allaboravit,
 qualem figura illa in *Dissert. Epistol.* nobis ob oculos
 ponit, sed sculptoris aut pictoris culpa scopo suo exci-
 dit, nostrum quidem assensum facile meretur, quippe
 qui similem prorsus circulum seu gyrum unâ cum va-
 se lymphatico, & ab illo Bilfii vel nihil, vel parum ab-
 ludentem reperimus, uti videre est in *Fig. I. lit. y. y. y.*